

**УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО МАРКЕТИНГУ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему:

**«Оцінка та стратегія підвищення
конкурентоспроможності підприємства»**

Виконав: здобувач 2 курсу, групи_МГ-24м_

Спеціальності D5 Маркетинг

шифр і назва

Сирота Кристина Юріївна

ПІБ

Керівник: Білоткач І.А, к.е.н,доцент

прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання

**Дніпро
2026**

АНОТАЦІЯ

Сирота К.Ю. «Оцінка та стратегія підвищення конкурентоспроможності підприємства»

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню теоретичних та практичних аспектів оцінки та підвищення конкурентоспроможності підприємства. У роботі розкрито сутність поняття конкурентоспроможності підприємства, охарактеризовано її ключові складові та методи оцінки. Проведено аналіз діяльності та внутрішнього середовища ПП «ЮЗ «Золотий Вік», а також досліджено ювелірний ринок України та зовнішнє середовище підприємства. Використано методи SWOT- та PEST-аналізу для виявлення основних проблем і можливостей розвитку підприємства. На основі отриманих результатів розроблено стратегію підвищення конкурентоспроможності, запропоновано комплекс заходів, визначено стратегічні цілі та оцінено ефективність запропонованих рішень. Результати роботи можуть бути використані в практичній діяльності підприємства для вдосконалення управлінських рішень та зміцнення його позицій на ринку.

Ключові слова: конкурентоспроможність підприємства, SWOT-аналіз, PEST-аналіз, стратегія розвитку, ювелірний ринок, ПП «ЮЗ «Золотий Вік».

SUMMARY

Sirota K.Yu. "Assessment and strategy for increasing the competitiveness of the enterprise"

The qualification work is devoted to the study of theoretical and practical aspects of assessing and increasing the competitiveness of the enterprise. The work reveals the essence of the concept of enterprise competitiveness, characterizes its key components and methods of assessment. The analysis of the activities and internal environment of PE "YZ "Zolotyy Vik" was carried out, as well as the jewelry market of Ukraine and the external environment of the enterprise were studied. SWOT and PEST analysis methods were used to identify the main problems and opportunities for the development of the enterprise. Based on the results obtained, a strategy for increasing competitiveness was developed, a set of measures was proposed, strategic goals were defined and the effectiveness of the proposed solutions was assessed. The results of the work can be used in the practical activities of the enterprise to improve management decisions and strengthen its positions in the market.

Keywords: enterprise competitiveness, SWOT analysis, PEST analysis, development strategy, jewelry market, PE "YZ "Zolotyy Age.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	9
1.1. Поняття та сутність конкурентоспроможності підприємства	9
1.2. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства	13
1.3. Стратегії підвищення конкурентоспроможності.....	17
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПП "ЮЗ "ЗОЛОТИЙ ВІК"	23
2.1. Характеристика діяльності підприємства	23
2.2. Аналіз ювелірного ринку в Україні.....	28
2.3. Аналіз конкурентоспроможності підприємства	31
2.3.1. Аналіз мікросередовища	32
2.3.2. Аналіз макросередовища (PEST-аналіз)	45
2.4. SWOT-аналіз підприємства та визначення ключових проблем.....	48
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПП "ЮЗ "ЗОЛОТИЙ ВІК"	51
3.1. Визначення стратегічних цілей та стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємства.....	51
3.2. Розробка заходів щодо підвищення конкурентоспроможності.....	57
3.3. Оцінка ефективності запропонованих заходів та контроль реалізації стратегії.....	62
ВИСНОВКИ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	68
ДОДАТКИ	73

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акімова Л. М., Корж М. В., Чуб І. В. Управління конкурентоспроможністю промислового підприємства : монографія. Рівне : НУВГП, 2017. 121 с.
2. Брітченко І. Г., Ладунка І. С. Актуальні проблеми підвищення конкурентоспроможності продукції вітчизняних підприємств. Науковий вісник Ужгородського ун-ту. Серія Економіки. 2015. Вип. 1 (1). С. 116–118.
3. Бечко П. К., Голобородько Я. О. Теоретичні засади сутності економічних категорій «конкуренція» і «конкурентоспроможність». Ефективна економіка. 2015. № 7. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4191>
4. Булах І. В. Математична модель оцінки стратегічної конкурентоспроможності підприємства. Вісник Нац. Ун-ту водного господарства та природокористування : зб. Наук. Праць. 2007. Вип. 3 (39). С. 24–31.
5. Вінніченко І. І. Еволюція підходів у дослідженні конкурентоспроможності. Агросвіт. 2012. Вип. 8. С. 3–6.
6. Грецький Р. Л. Теоретичні підходи до визначення природи і сутності конкуренції. Формування ринкових відносин в Україні. 2007. № 12. С. 35–38.
7. Гуцуляк В. Р. Концептуальні підходи до оцінки рівня конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств. Агросвіт. 2016. № 24. С. 82–85
8. Діагностика стану підприємства : теорія і практика : монографія / за заг. Ред. А. Е. Воронкової. Харків : ІНЖЕК, 2006. 448 с.
9. Іванюта В. Ф. Теоретико-методологічні підходи формування конкурентоспроможності. Агроінком. 2008. № 1–2. С. 97–101.
10. Конкурентоспроможність підприємства : оцінка рівня і напрями підвищення : монографія / за ред. О. Г. Янкового. Одеса : Атлант, 2013. 470 с.
11. ривенко Л. В. Сучасні механізми забезпечення конкурентоспроможності національної економіки : монографія / за заг. Ред. Л. В. Кривенко. Суми : СумДУ, 2018. 330 с.

12. Крючкова Ж. В. Сутність конкуренції і конкурентоспроможності аграрних підприємств як економічних категорій. Інвестиції : практика та досвід. 2016. № 12. С. 49–53.

13. Кузнецова К. О. Конкурентоспроможність підприємства на основі ресурсного потенціалу. Економічний вісник Нац. Техн. ун-ту України «Київський політехнічний інститут». 2013. № 10. С. 219–223.

14. Кузьмін О. Є. Конкурентоспроможність підприємства : планування та діагностика : Монографія / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник, О. П. Романко; за заг. Ред. Д.е.н., проф. Кузьміна О.Є. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2011. 180 с

15. Золотий Вік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zolotiyvik.ua/ua/kolca/l/vid_metalla:zoloto/?gad_source=1&gad_campaignid=21770753227&gbraid=0AAAAADsdMEj_oL3F9jwxfr6cQB1WgGM8Q&gclid=Cj0KCQiAr5nKBhCpARIsACa_NiPJX9ofl6DLgqvgR_EnG5Uy86EIN2yez--AGii-vvFwU0YEVCHJ8AoaAhuAEALw_wcB

16. Вся інформація про Золотий Вік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zolotiyvik.ua/ua/about/>

17. ПП ЮЗ ЗОЛОТИЙ ВІК [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://opendatabot.ua/c/33754366>

18. Через війну кількість торгових об'єктів скоротилася на 29% — найбільше постраждали ювелірка й fashion-ритейл. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://forbes.ua/news/cherezviynu-kilkist-torgovikh-obektiv-skorotilasya-na-29-naybilshe-postrazhdali-yuvelirka-y-fashion-riteyl29032022-5122>

19. Офіційний сайт союзу ювелірів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://juvelir.org.ua>

20. Попівняк Ю. Проблеми функціонування ювелірної промисловості України у світовому контексті та шляхи їх розв'язання / Ю. Попівняк // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 9(147). – С. 62–69.

21. Офіційний сайт союзу ювелірів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://juvelir.org.ua>

22. Ювелірна продукція, дорогоцінні метали [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pro-consulting.ua/ua/base/ru/base/analiz-rynka-ukrainy>

23. Босак А.О., Чорній В.Я. Передумови розвитку золотодобування в Україні. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. 2011. № 2. С. 30–35.

24. Дослідження розвитку українського ринку ювелірної продукції / В.М. Вартанян, В.М. Гавва, Д.О. Турко. Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. 2008. № 3. С. 108–117.

25. Конопляннікова М.А. Управління маркетинговою діяльністю: поняття, принципи, підходи. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. № 17. С. 332–336.

26. Соколова Ю.О. Управління маркетинговою діяльністю підприємства в галузі з недосконалою конкуренцією / Ю.О. Соколова, А.А. Самофалова-Зоріна // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2018. – №5 (17). – С.133-137.

27. Саух І.В. Методичний підхід до стратегічного аналізу макросередовища підприємств. Współpraca europejska nr 5(24) 2017 / European cooperation Vol. 5(24) 2017. С.30-39.

28. Бойко М. Холістичний маркетинг на підприємствах готельного господарства / М. Бойко, Є. Супрунова // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2013. - № 1. – С. 55- 63.

29. Кузьмін О.Є. Економічна діагностика / О. Кузьмін, О. Мельник. – К. : Знання, 2012. – 318 с.

30. Левицька А. О. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства: вітчизняні та закордонні підходи до класифікації. Механізм регулювання економіки. 2013. № 4. С. 155–163

31. Гавриш О.М. Фактори впливу на формування маркетингових стратегій підприємств / О.М. Гавриш // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. – 2011. – Вип. 168, ч. 1. – С. 174–180.

32. Золоті прикраси від SOVA [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://sovajewels.com/ua/collections/?gad_source=1&gad_campaignid=16569336473&gbraid=0AAAAADHPc8m-9JOhAk0iNHunmlDykgwm2&gclid=Cj0KCQiAr5nKBhCpARIsACa_NiOdpHiJDUqv_a_j0sO-uQ3T0986ULNWMrL7cS8n8NV4l0T7mDaXl_08aAqoEEALw_wcB

33. Витончена золота прикраса – Zarina [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://dukachi.ua/products/silver-spring-doll-pendant?variant=44910626111687&utm_source=google&utm_medium=paid&utm_campaign=23338108723&utm_content=189790721516&utm_term=zarina&tw_source=google&tw_adid=789165027105&gad_source=1&gad_campaignid=23338108723&gbraid=0AAAAACoyvMmKgneM2syzMekY1N6z5OtL-&gclid=Cj0KCQiAr5nKBhCpARIsACa_NiNxzgAYST3JWCvvL_Vc6sPL7QrTt4o5ccUHbZBFB8Fd73J0d1JRCA6gaAuJEEALw_wcB

34. AURUM Інтернет-магазин ювелірних виробів h[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://aurum.in.ua>

35. Столична ювелірна фабрика [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://stolychnashop.com.ua/ua/?gad_source=1&gad_campaignid=22169379746&gbraid=0AAAAADoNrkvqD6f2hpEwLNU6-fWAFwlxy&gclid=Cj0KCQiAr5nKBhCpARIsACa_NiP2LM-wI5qY0euSXRpLoswQzJU_EZwefIVevOPBpvVUIgZb6QXHH6IaApjEEALw_wcB

36. Ювелірна мережа Укрзолото [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://ukrzoloto.ua/uk/?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=Search%20/%20%D0%91%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%B4%20/%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0&utm_term=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B7%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D1%82%D0%BE&gad_source=1&gad_campaignid=15347641634&gbraid=0AAAAADzYBj4BMtmWAIwZSrHu0HfSycpN_&gclid=Cj0KCQiAr5nKBhCpARIsACa_NiM_oveEObd0F_pKIYramBG9WApj5kHsU52hareyABfi8QvRsN5h0qQaAgcmEALw_wcBnplu/

37. Редченко К.І. Стратегічний аналіз у бізнесі: навч. Посіб. / К.І. Редченко. – [вид. 2-ге, допов.]. – Львів : Новий світ – 2000, 2003. – 272 с

38. Багорка М.О. Маркетингове забезпечення функціонування фермерських господарств / М.О. Багорка, І.А. Білоткач // Агросвіт. – 2010. – № 21. – С. 18–23.

39. Саєнко М.Г. Стратегія підприємства : [підручник]. – Тернопіль: «Економічна думка», 2006. – 390 с.

40. Цибульська Е. І. Конкурентоспроможність підприємства : навч. Посіб. Для студентів, які навчаються за спец. 051 «Економіка» / Е. І. Цибульська. – Харків : НУА, 2018. – 320 с.

41. Ковтуненко К. В., Ковальчук О. В., Живодер Д. П. Організаційне забезпечення управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах виходу на зовнішні ринки. Економіка. Фінанси. Право. 2020. № 12/4. С. 9–12.

42. Станіславик О. В., Коваленко О. М. Актуальні шляхи та фактори підвищення конкурентоспроможності вітчизняного підприємства. Економічний форум. 2017. № 2. С. 223–231.

43. Кузьмін О.Є. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства : [навч. Посіб. Для студ. Спец. «Міжнародна економіка»] / О.Є. Кузьмін, Н.І. Горбаль. – Львів : Компакт ЛВ, 2005. – 304 с

44. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : Підручник / Шершньова З. Є. – 2-ге вид., перероб. І доп. – К. : КНЕУ, 2004. – 699 с.

45. Управління конкурентоспроможністю підприємства : Навчальний посібник. – С.М. Клименко, О.С. Дуброва та ін. – К. : КНЕУ, 2006. – 527 с.

46. Гетьман О.О. Економічна діагностика : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Гетьман О.О., Шаповал В.М. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 307 с.

47. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення : [монографія] / за заг. Ред. О.Г. Янкового. – Одеса : Атлант, 2013. – 470 с.

48. Драган О.І. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теоретичні аспекти : монографія / Драган О.І. – К. : ДАКККиМ, 2006. – 160 с